

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. RvVb/A/1516/0758 van 8 maart 2016
in de zaak 1213/0261/A/4/0241

In zake: mevrouw **Katleen NAUWELAERTS**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Johan VERSTRAETEN
kantoor houdende te 3000 Leuven, Vaartstraat 68-70
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partij

tegen:

de deputatie van de provincieraad van **VLAAMS-BRABANT**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Michel VAN DIEVOET
kantoor houdende te 1000 Brussel, Wolstraat 56
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

Tussenkomende partij: het college van burgemeester en schepenen van de **gemeente ZEMST**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Steve RONSE en Deborah SMETS
kantoor houdende te 8500 Kortrijk, Beneluxpark 27B
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 4 januari 2013, strekt tot de vernietiging van het besluit van de deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant van 25 oktober 2012.

De deputatie heeft het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Zemst van 2 juli 2012 verworpen.

De deputatie heeft aan de verzoekende partij een stedenbouwkundige vergunning geweigerd voor het bouwen van drie woningen.

De bestreden beslissing heeft betrekking op een perceel gelegen te 1980 Zemst, Dynastiestraat 94-96-96A en met als kadastrale omschrijving afdeling 4, sectie D, nummer 83/g2.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft het originele administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomende partij heeft een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De behandeling van de zaak werd op de openbare terechtzitting van 21 januari 2014 verdaagd in afwachting van het arrest van de Raad van State over de vordering tot vernietiging van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 22 'Binnengebied Dynastiestraat-Molenveld' van 28 februari 2013.

2.

De partijen werden opgeroepen voor de zitting van 6 oktober 2015, waarop de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Nathalie DE CLERCQ heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Marieke LEFEVRE die loco advocaat Johan VERSTRAETEN verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Filip VAN DIEVOET die loco advocaat Michel VAN DIEVOET verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

De tussenkomende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, is niet ter zitting verschenen. Gelet op artikel 4.8.27 VCRO verhindert de afwezigheid van partijen de geldigheid van de zitting, en dus van de behandeling van de zaak, echter niet.

3.

Bij tussenarrest nr. RvVb/A/1516/0245 van 24 november 2015 werden de debatten heropend en de partijen uitgenodigd om in een aanvullende nota standpunt in te nemen over de in dit tussenarrest vermelde rechtsvragen met betrekking tot de rechtsgrond van de bestreden beslissing.

De verzoekende partij en de tussenkomende partij hebben een aanvullende nota ingediend. De verwerende partij heeft geen aanvullende nota ingediend.

4.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 16 februari 2016, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Nathalie DE CLERCQ heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Anouk JANSSENS die loco advocaat Johan VERSTRAETEN verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Filip VAN DIEVOET die loco advocaat Michel VAN DIEVOET verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Deborah SMETS die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en van het Procedurebesluit hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. TUSSENKOMST

Het verzoek tot tussenkomst werd ontvankelijk bevonden in het tussenarrest van de Raad nr. RvVb/A/1516/0245 van 24 november 2015.

IV. FEITEN

Voor de feiten uiteenzetting kan worden verwezen naar het tussenarrest van de Raad nr. RvVb/A/1516/0245 van 24 november 2015.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Het beroep werd ontvankelijk bevonden in het tussenarrest van de Raad nr. RvVb/A/1516/0245 van 24 november 2015.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging – AMBTSHALVE

Voorafgaand

In het vermeld tussenarrest nr. RvVb/A/1516/0245 van 24 november 2015 werd overwogen:

“ ...

1.

Het bestreden besluit steunt, zoals blijkt uit de overwegingen ervan, op de ‘voorlopige’ vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 22 “Binnengebied Dynastiestraat-Molenveld”, dat volgens de verwerende partij werd vastgesteld “in het licht van deze algemene principes aangaande de ordening van binnengebieden”.

De vraag rijst of de voorlopige vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 22 “Binnengebied Dynastiestraat-Molenveld”, in acht genomen het arrest van de Raad van State nr. 231.208 van 12 mei 2015, nog kan gelden als rechtsgeldige rechtsgrond. Meer bepaald rijst de vraag of dit besluit niet evenzeer is aangetast door de onwettigheid die de Raad van State in het vermeld arrest heeft vastgesteld. Bovendien is het de vraag of dit besluit nog kan gelden als weigeringsgrond, rekening houdend met artikel 4.2.3 VCRO en de artikelen 2.2.14, §§ 6 en 8 VCRO.

2.

Artikel 4.3.2 VCRO bepaalt dat een vergunning kan worden geweigerd indien de aanvraag onverenigbaar is met een voorlopig vastgesteld ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan of van bijzonder plan van aanleg en dat deze weigeringsgrond vervalst wanneer het plan geen bindende kracht heeft gekregen binnen de termijn waarbinnen het definitief kan worden vastgesteld.

De artikelen 2.2.14, §§ 6 en 8 VCRO luiden als volgt:

“(…)

§6. De gemeenteraad stelt binnen honderdtachtig dagen na het einde van het openbaar onderzoek het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan definitief vast.

Bij de definitieve vaststelling van het plan kunnen ten opzichte van het voorlopig vastgestelde plan slechts wijzigingen worden aangebracht, die gebaseerd zijn op of voortvloeien uit de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde bezwaren en opmerkingen of de adviezen, uitgebracht door de aangeduide diensten en overheden, of het advies van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening.

De definitieve vaststelling van het plan kan echter geen betrekking hebben op delen van het grondgebied die niet opgenomen zijn in het voorlopig vastgestelde plan.

Op gemotiveerd verzoek van het college van burgemeester en schepenen beslist de gemeenteraad over de verlenging met zestig dagen van de termijn waarbinnen het plan moet worden vastgesteld.

(…)

§8. Indien het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan niet definitief wordt vastgesteld binnen de termijn, vermeld in §6, vervalt het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

(…)”

Uit deze bepalingen volgt dat een voorlopig vastgesteld ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan geen weigeringsgrond kan vormen wanneer het plan niet tijdig definitief wordt vastgesteld door de gemeenteraad.

3.

Uit de m.e.r.-databank van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie blijkt dat een RUP22bis BINNENGEBIED DYNASTIESTRAAT-MOLENVELD, het voorwerp uitmaakt van een verzoek tot raadpleging (screening). In de inleiding van dit document wordt onder meer gesteld:

*“Verzoek tot raadpleging (screening)
gemeente Zemst | september 2015*

Met de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan RUP22 Binnengebied Dynastiestraat-Molenveld wenste het gemeentebestuur de mogelijkheid te garanderen om in de toekomst het binnengebied, gelegen tussen Molenveld, Molenbeekstraat, Dynastiestraat en Pater Penninckx te ontwikkelen voor woningbouw.

Op 18 april 2013 keurde de deputatie het ruimtelijk uitvoeringsplan RUP22 Binnengebied Dynastiestraat-Molenveld goed. Tegen deze goedkeuring werd een verzoek tot vernietiging ingesteld bij de Raad van State.

Naar aanleiding van een ongunstig advies door de auditeur van de Raad van State besliste het college op 26 januari 2015 een nieuw ruimtelijk uitvoeringsplan RUP22bis Binnengebied Dynastiestraat-Molenveld op te stellen. Bij arrest van 12 mei 2015 (arrest nr. 213.208) heeft de raad van State de beslissing van de deputatie van 18 april 2013, houdende de goedkeuring van het gemeentelijk

ruimtelijk uitvoeringsplan RUP22 Binnengebied Dynastiestraat-Molenveld, vernietigd.

Het ruimtelijk uitvoeringsplan RUP22bis Binnengebied Dynastiestraat-Molenveld verschilt van het ruimtelijk uitvoeringsplan RUP22 Binnengebied Dynastiestraat-Molenveld door dat de wegenis voor ontsluiting nu op precieze wijze is aangeduid in plaats van op symbolische wijze en doordat nu meergezinswoningen worden toegelaten. De grootte van de meergezinswoningen is echter beperkt gebleven tot maximaal 2 wooneenheden per woning. Andere meergezinswoningen worden niet toegelaten (tenzij in kader van een duurzaam woonproject (vb. cohousing, ...). De woondichtheid blijft ongewijzigd, namelijk 15,5 wooneenheden/ha.

In het ruimtelijk uitvoeringsplan RUP22bis wordt ook de verwarring, die in het RUP22 Binnengebied Dynastiestraat-Molenveld aanwezig was, over de begrippen inbreidingsproject en binnengebied weggewerkt.”

Het blijkt derhalve dat het vernietigingsarrest van de Raad van State heeft geleid tot de opmaak van een nieuw ruimtelijk uitvoeringsplan, waaruit op het eerste gezicht kan worden afgeleid dat er geen intenties zijn om een nieuwe beslissing te nemen tot definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan dat werd vernietigd door de Raad van State, nog daargelaten de vraag of er binnen de termijnen bepaald in de hiervoor geciteerde bepalingen een herstelbeslissing is genomen in uitvoering van het arrest van de Raad van State.

4.

De debatten worden heropend om de partijen toe te laten standpunt in te nemen met betrekking tot de vragen vermeld in het eerste randnummer.

...”

Standpunten van de partijen

De verzoekende partij zet in haar aanvullende nota uiteen:

“ ...

Aangezien artikel 4.2.3 VCRO bepaalt dat een vergunning kan worden geweigerd indien de aanvraag onverenigbaar is met een voorlopig vastgesteld ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan, maar dat deze weigeringsgrond vervalst wanneer het plan geen bindende kracht heeft gekregen binnen de termijn waarbinnen het definitief kan worden vastgesteld, heeft de decreetgever niet veel ruimte voor interpretatie gelaten.

De bestreden beslissing weigert de stedenbouwkundige vergunning expliciet op basis van de beweerde strijdigheid van de aanvraag met de bepalingen van het voorlopig vastgesteld gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 22 "Binnengebied Dynastiestraat-Molenveld". Aangezien dit ruimtelijk uitvoeringsplan geen bindende kracht heeft gekregen, nu het vernietigd werd uit de rechtsorde en niet opnieuw werd vastgesteld, kan het betrokken ruimtelijk uitvoeringsplan niet worden gebruikt als weigeringsgrond en dient de bestreden beslissing te worden vernietigd.

Daarnaast stellen de artikelen 2.2.14 §§6 en 8 VCRO dat, indien een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan niet definitief wordt vastgesteld binnen een bepaalde termijn, het ontwerp van gemeentelijke ruimtelijk uitvoeringsplan vervalst.

Het voorlopig vastgesteld gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 22 "Binnengebied Dynastiestraat-Molenveld" is dan ook vervallen. De bestreden beslissing die zich op de

vervallen voorlopige vaststelling van het betrokken gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan baseert, dient te worden vernietigd.

Het voorlopig vastgesteld gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 22 "Binnengebied Dynastiestraat-Molenveld" is daarenboven door dezelfde onwettigheid aangetast als diegene die door de Raad van State werd vastgesteld in diens arrest van 12 mei 2015 met betrekking tot het definitieve gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

...

De verwerende partij heeft geen aanvullende nota ingediend.

De tussenkomende partij zet in haar aanvullende nota uiteen:

"...

- 5. Op het ogenblik van de beoordeling van de vergunningsaanvraag was het GRUP 22 "Binnengebied Dynastiestraat-Molenveld" reeds voorlopig goedgekeurd.*
- 6. In de bestreden beslissing werd in het licht hiervan door verwerende partij toepassing gemaakt van artikel 4.3.2 VCRO dat voorziet in de mogelijkheid om een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag te weigeren indien wordt vastgesteld dat deze onverenigbaar is met de bepalingen van een voorlopig vastgesteld RUP (de zogenaamde negatieve anticipatieleer).*

Concreet werd de aanvraag o.a. geweigerd op grond van de artikelen 3 en 4 van het ontwerp van GRUP waarin bepaald werd dat de hoofdontsluiting voor autoverkeer via de Dynastiestraat dient te gebeuren. Verwerende partij stelde vast dat de aanvraag geen rekening had gehouden met deze aan te leggen ontsluitingsweg.

Aangezien op het ogenblik van het nemen van de weigeringsbeslissing nog geen definitieve vaststelling had plaatsgevonden, is het voorlopig vastgestelde GRUP de rechtsgrond van de bestreden beslissing.

- 7. Het GRUP 22 "Binnengebied Dynastiestraat-Molenveld" werd bij besluit van de gemeenteraad van de gemeente Zemst van 28 februari 2013 definitief goedgekeurd. Bij besluit van de deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant van 18 april 2013 werd het GRUP goedgekeurd.*

Op 12 mei 2015 vernietigde de Raad van State beide besluiten, en verschaft de gemeenteraad van de gemeente Zemst aldus in principe een hersteltermijn van 180 dagen.

- 8. Evenwel moet worden vastgesteld dat de gemeenteraad van de gemeente Zemst niet is overgegaan tot het nemen van een herstelbeslissing aangaande dit GRUP. Dit heeft inderdaad tot gevolg dat de voorlopige vaststelling van het GRUP 22 "Binnengebied Dynastiestraat-Molenveld" van rechtswege is komen te vervallen.*
- 9. Desalniettemin stelt tussenkomende partij zich ernstige vragen bij het belang van verzoekende partij bij huidige procedure. Hoewel de initiële grondslag voor de bestreden beslissing is komen te vervallen, kan geen abstractie gemaakt worden van het feit dat op 17 december 2015 een nieuw ontwerp van GRUP 22bis*

"Binnengebied Dynastiestraat-Molenveld" voorlopig is vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Zemst (stuk 5).

10. *De basis van deze gemeenteraadsbeslissing is trouwens het collegebesluit van 26 januari 2015 waarbij beslist werd tot de opmaak van dit nieuwe GRUP (stuk 6). Aldus werd door het college van burgemeester en schepenen hiertoe beslist alvorens de Raad van State tot zijn vernietigingsarrest kwam.*
11. *Tussenkomen de partij wijst erop op dat, teneinde over het vereiste belang bij de procedure te beschikken, het niet volstaat dat de verzoekende partij gegriefd is door de bestreden bestuurshandeling. De vernietiging van de bestreden beslissing moet ook een nuttig effect kunnen ressorteren.' Dit is in casu onmogelijk geworden in de huidige stand van het geding.*

Tussenkomen de partij merkt op dat bepaalde voorschriften uit het eerste ontwerp van GRUP 22 "Binnengebied Dynastiestraat-Molenveld" in het nieuwe ontwerp van GRUP zijn overgenomen. Eén van deze voorschriften betreft de hoofdontsluiting via de Dynastiestraat (vergelijk met name pag. 7, voorschrift 2.09 van stuk 4 met pag. 6, voorschrift 3.06 van stuk 3). Laat dit nu net één van de weigeringsgronden van de bestreden beslissing vormen.

12. *Deze vaststelling maakt dat verwerende partij, in geval van vernietiging van de bestreden beslissing, de aanvraag om identiek dezelfde reden kan weigeren.*

Dit heeft uiteraard tot gevolg dat de vernietiging van de bestreden beslissing geen enkel nuttig effect voor verzoekende partij zal ressorteren.

Uw Raad zal dan ook vaststellen dat verzoekende partij geen belang meer heeft bij voorliggende procedure.

...

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 4.8.9, eerste lid VCRO, zoals dit gold op het ogenblik van het instellen van de vordering, bepaalt dat de Raad ambtshalve middelen kan invoeren die niet in het verzoekschrift worden aangevoerd, voor zover die middelen de openbare orde aanbelangen.

Een gebrek aan rechtsgrond raakt de openbare orde en kan door de Raad ambtshalve worden ingeroepen.

Het wordt niet betwist dat de 'voorlopige' vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 22 "Binnengebied Dynastiestraat-Molenveld", waarop de bestreden beslissing steunt, vervallen is op grond van artikel 2.2.14, §§ 6 en 8 VCRO.

Het ontbreken van de rechtsgrond van de bestreden beslissing moet ambtshalve vastgesteld worden.

2.

De tussenkomen de partij kan niet gevolgd worden dat de vernietiging van de bestreden beslissing geen nuttig effect meer kan hebben en de verzoekende partij geen actueel belang heeft. Het gegeven dat de door gemeenteraad van de gemeente Zemst op 17 december 2015

een nieuw ontwerp van GRUP 22bis "Binnengebied Dynastiestraat-Molenveld" voorlopig is vastgesteld, kan niet doen besluiten dat bij een herstelbeslissing de verwerende partij de betrokken aanvraag zal weigeren op grond van dit besluit. Dergelijke conclusie zou betekenen dat de Raad vooruitloopt op een vergunningsbeslissing die nog moet genomen worden.

3.

De conclusie van het voorgaande is dat de bestreden beslissing dient vernietigd te worden door het ontbreken van een rechtsgrond.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het beroep is ontvankelijk en gegrond.
2. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 25 oktober 2012, waarbij aan de verzoekende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt geweigerd voor het bouwen van drie woningen op een perceel gelegen te 1980 Zemst, Dynastiestraat 94-96-96A en met als kadastrale omschrijving afdeling 4, sectie D, nummer 83/g2.
3. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de verzoekende partij en dit binnen een vervaltermijn van 4 maanden te rekenen vanaf de betekening van dit arrest.
4. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verwerende partij.
5. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 8 maart 2016, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, vierde kamer, samengesteld uit:

Nathalie DE CLERCQ, voorzitter van de vierde kamer,

met bijstand van

Katrien VISSERS, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de vierde kamer,

Katrien VISSERS

Nathalie DE CLERCQ

